

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.

Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani a treia oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se însoțesc.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat la loterie.

TRIBUNA

La Abonament lunar

pentru Septembrie st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”

Românii dela Nir.

De departe, dela marginea extremă a graniței noastre etnografice ne-a sosit azi o tristă și îngrijitoare știre. Puțini Români dela Nir, prin împărțea în comitatul Sabolciu, ruși de cătră corpul națiunii și isolați, sunt teroriști și prin forță brutală siliți a-și părăsi limba și a se maghiarisa.

Să piară acești Români? Nu credem, căci cunoaștem tăria și puterea de rezistență a poporului nostru, dar, ca toate acestea pot să succumbă, dacă lăsați vor fi fără sprigin, fără cuvinte de mângâiere și încurajare. Aceasta însă nu trebuie să se întâmple, căci lipsă avem și scumpă trebuie să ne fie și cea mai mică fărâmișură a poporului nostru și oarecâtă trebuie să-i dăm.

Eată cuvintele tânguitoare și totodată de protestare ce ni-se scriu:

Debrețin, Aug. 1901.

Ori-cât de pașnic sîntem noi Români, nu putem să nu ne revoltăm în sufletul nostru.

Maghiarii vecinici ne acasă, că sîntem dușmani de moarte ai lor. Ei ne acasă, dar dacă drept ar fi aceasta, ei ne fac, căci ei calcă drepturile noastre cele sfinte, ei ne răpesc limba noastră românească, și apoi tot noi sîntem vinovați. Astfel stă lucrul cu Români dela Nir. De ani de zile nu s'a vorbit nimic de acești frați, dela anii 1891—92 și 93 când guvernul din Pesta a dat asalt asupra bieților Români dela Nir, luând cu forța de prin școalele și bisericile românești ori-ce găsea că nu e ungurească.

Răpitu-s'au cărțile românești de prin școale, tabelele românești de părete, hărți ș. a. Zădărnice au fost protestele bieților Români, zădărnice au fost toate demersurile, ce s'au făcut de cătră episcopul Oradei.

Ungurii au rămas împetriți la inimă și neînduplecați, ei strigă moarte limbii românești dela Nir. În adunarea comitatensă a Sabolciului, la anul 1892, prin luna Maiu s'a hotărât acutarea limbii românești de prin școalele românești Nir-Adon, Nir-Aciad și Abrani.

Nu s'au îndestulit Ungurii, că în aceste școale se învață jumătate ungurește, ei pretind tot și noi nimio.

La conscrierea din urmă a poporațiunii i-a trecut pe toți de Maghiari, afară de preot și învățător. Cu astfel de acte false au demonstrat, că la Nir nu sînt Români. La Nir-Adon și astăzi sînt sute de familii, cari vorbesc numai românește și foarte puțin ungurește. În Abrani asemenea. Cu toate acestea guvernul unguresc ascunde acest adevăr.

Corifeii maghiarizării aspiră a duce națiunea maghiară ca prin farmec la stăreașe imaginea lor bolnavă și-a creat și în neputința de a-și realiza visurile bune, își închipesc obstacole în limba și datinele poporului românesc. Niște scribieri evrei tăbăresc cu condeiul asupra poporului românesc, fără milă și generositate. Ar trebui ca Ungurii adevărați să dea la o parte aceste lepre evreiești, cari prin falsul lor patriotism au sărăcit poporul, atât cel unguresc, cât și cel românesc.

La Nir azi e înecată ori-ce sentiment românesc. Guvernul unguresc prin inspectorul școlar al Sabolciului a răsturnat ori-ce regulă morală. Învățătorilor români dela Nir le-a infundat gura prin ajutorul de stat.

Inspectorul școlar, dl Ordög, când a comunicat învățătorilor Români dela Nir-Adon, că statul le dă ajutor, le-a pus în vedere, că până atunci vor beneficia de ajutor, până-cînd vor fi cu sentimente maghiare și în școale nu vor învăța românește. Astfel azi în școalele românești de pe Nir nu se învață nimic românește. O crimă mai mare nu se poate. Oare Celălalt Sa episcopul Pavel are știre de această operă a dlui Ordög? Vrea bag-seamă »Măria Sa« Ordög să ajungă pe urmele fostului inspector școlar Velkej Pál. Oare ordinariatul din Oradea-mare nu va avea puterea să intervină în această privință. Celor 500 Jidani, cari s'au năpustit asupra Românilor dela Adon, li-a permis să susțină o școală obscură numită »zugiskola«, ear Românilor ba. În anul școlar trecut în școalele românești dela Nir n'au fost cărți românești. Bieții învățători n'au putere; ei ascultă de cei-ce le comandă și le dă bani. Protestăm sus și tare, noi cățiva Români dela Debrețin, cari sîntem martori acestor fapte imorale din partea inspectorului Ordög dela Sabolciu.

Horia.

Sibiu, 6 Sept. 1901.

Alegeri libere. Industriașul din capitală Meszáros József, pe care aderenții nou înființatului partid social-democrat l'au proclamat de candidat la deputăție într'un cerc bihorean, sosind zilele trecute la îndemnul alegătorilor sei în Paptamási, judele comunal, la ordinul de mai înainte al fîsologăbireului a împrăștiat pe alegătorii adunați, ear pe candidatul de deputat l'a defînit. Lăundu-se știrea aceasta în comunele dimprejur, s'a făcut un tumult de oameni amenințatori, toți aderenți de ai nou organizațiunii partid social-democrat, cari cereau cu insistență eliberarea lui Meszáros. Antistia în fine a trebuit să cedeze și l'a pus pe picior liber, dându-i totodată ordin să părăsească imediat comuna. Despre acest caz, unic între Maghiarii neoași, s'a făcut arătare prim-ministrului, și probabil că se va face interpelare în dietă. Alegătorii socialiști se vor întruni ear în 22 c la Szalárd în adunare de consfătuire, pentru a cărei reușită se fac deja mari pregătiri în vre-o 40 comune ale cercului bihorean.

Nu-i vorbă, alegeri libere!

Flota engleză și franceză.

Ziarul »Berliner Neueste Nachrichten« publică un articol asupra manevrelor navale engleze. Autorul declară, că șgomotele după care marina de război engleză ar fi în decadență, fi par absolut justificate. Flota engleză nu mai este la nivelul modern al perfecțiunii, nici în vase, nici în material, nici în construcțiune, nici în tunuri.

Lipsa încrucișătorilor cuirasați este cu deosebire simțită; deasemenea este insuficient numărul contra-torpilelor. Încheierea fără de veste a manevrelor — scrie autorul — ar fi cea mai bună confirmare a părerii sale. Flota admiralului Noë a fost distrusă din cauza relei calități a materialului; încrucișătorii n'au jucat decât un rol șters, ceea-ce indică că întrebuintarea tactică a acestor fel de vase nu este îndeajuns de bine înțeleasă de cătră admiralitatea engleză.

Manevrele franceze din contră au arătat superioritatea flotei franceze în Mediterana. Din manevrele engleze reiese, că o puternică flotă franceză cu îndemănare condusă ar pute foarte bine să domineze canalul La Manche, dintre Anglia și Franța.

TERMINUL ALEGERILOR.

Semioficioasă. »Magyar Nemzet« anunță, că ordinațiunea ministrului de interne referitoare la alegerile dietale va apăre probabil în 10 Sept. în foaia oficială. De aci conchide, că termenul alegerilor va fi sau între 30 Sept. și 10 Oct. sau în zilele 2—12 Oct. c.

Intălnirea împăraților. Cum știm la Danzig, la manevrele flotei germane, vor asista și Tarul Rusiei și regele Angliei, avînd aici intălnire cu împăratul Germaniei.

Ce se va discuta și ce se va pune la cale la această intălnire? Eată nește întrebări, cari preocupă cercurile politice europene și dau ansă la vii discuții, fără a se ști ceva pozitiv. Un mare ziar englez însă pretinde, că poate afirma cu siguranță, că la Danzig se va discuta chestiunea Orientului, Tarul avînd se espună împăratului Germaniei felul cum Rusia înțelege hegemonia ei în Balcani, ear Wilhelm II. avînd misiunea să încerce reîntărirea înfelegerii austro-ruse.

Cât de în secret se pregătește întrevăderea dela Danzig, se poate vedea din următoarele, comunicate de »Schles. Zig.«

»Călătoria la Danzig are o antecedentă particulară și interesantă, despre care vom aminti aici numai cele esențiale: În vreme-ce pentru curtea rusească chiar și visita franceză trecea ca ceva surprinzător, așa că și pe cele mai înalte persoane le-a pus în umire, într-aceea partidul curșanilor neliniștiți și al șovinștilor îndărățiți n'au cruțat nici osteneala nici intrigi pentru a detrage orice însemnătate a intălnirii de multi cunoscuti dela Danzig. În acest timp însă Tarul, care cunoștea bine împrejurările acestea, a continuat liniștit și în taină schimbul de idei pe cale epistolară de-a dreptul cu împăratul german prin curierii curții, cari făceau calea de câte două-ori pe săptămână pe la Berlin. Pe lângă aceasta este de însemnat, că pentru isprăvirea acestei corespondențe, Tarul, nu s'a folosit de serviciul vre-unui secretar, nici de alt ajutor.

DIETA. În ședința de alaltăieri a dietei s'a luat la cunoștință rescriptul despre decusul Monarhului în chestia cuotei. Discuția a fost scurtă, de oare-ce opoziția, surprinsă de știrea despre disolvarea dietei, nu e dispusă pentru discuții. În ședința de ieri au venit la ordinea zilei petițiile.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

În jurul milioanei.

Mai săptămînile trecute s'a vestit, că murind în Basarabia un milionar Vartic (poate rudă cu cunoscutul ziarist din București, reșosat și el, Colescu-Vartic) fără moștenitori direcți, s'au ridicat din diferite părți ale României pretinse rude de-ale milionarului, cari vor să puie mîna pe milioane.

Între aceste »rude« s'a încins un formal răsboi, care se estinde și în ziaristică și care are o înfătoșare romantică.

»Cronica« povestește interesant cursul acestei afaceri în modul următor:

Se zice că în Basarabia a murit nu de mult un bătrîn cu numele de Vartic, Român, precum se afirmă, dar mai ales milionar și milionar fără moștenitori direcți.

Da-că este un merit să fii Român în Rusia, de sigur că faptul de a fi lăsat mai multe milioane de ruble și nici un moștenitor direct, este o garanție, că nu vor să-și se va stinge niciodată. Se vor găsi la moment atâtea rude, care nu mai pot de dorul rublelor tale, încît numele-ți va fi rostit ani de zile de sute de guri, cu evlavie și cu respect, până-cînd se va desluși cui se cuvine moștenirea. Ear de unde până acum există un singur Colescu-Vartic, pîtat de lume în fundul unui sat bășă-

răbean, astăzi răsare o puzderie de Vartic, cari amenință să inunde Rusia întreagă și strigă: »Și eu sînt un Vartic! ume vîzduhul. Vartic e astăzi o lozină, Vartic e un strigăt de război, e o fanfară de victorie, e steagul românismului împlînat în pămîntul scump al Basarabiei, răpit de lăcomia moscovită, Vartic e cuvîntul magic, în puterea căruia, dacă nu vom recuceri provincia ce ni-s'a luat vom pune stăpînire pe câteva milioane de ruble — compense însemnate pe vremea asta de crîșă — dacă nu cumva ni-se va întempla nenorocirea ca vre-un fiu al țării, dovedindu-și autenticitatea blazonului, să emigreze în Rusia de dragul acestor milioane.

Ori-care ar fi însă sfîrșitul, epopeea care se desfășură înaintea ochilor noștri merită să albe toată atenția noastră, căci este o privilegiată înălțătoare luptă ce se dă între diferiții candidați la moștenirea lui Vartic. Ea dovedește curajul și virtutea Românului, care nu lasă pe altul să-i ia milioanele adunate cu șirguința de bătrînul avar din Basarabia și e în stare să se facă și Armean, numai să învingă.

Ceea-ce este mai caracteristic, e rolul pe care a ajuns să-l joace presa, a patra putere, în afaceri de asemenea natură. Dacă justiția va decide cui i-se cuvine de drept moștenirea, presa are o menire mai măreață: ea dă de acum ilusia milionarului lui Vartic, ace-lora cari i-se adresează cu încredere.

Domnul redactor, scrie unul, — vîd că de un timp răsar ca ciupercile niște pretinși moștenitori ai milioanei defunctului Colescu-

Vartic, toți niște simpli aventurieri, cari cred că vor pute mîna pe californiă fără a pute însă dovedi prin acte juste, nu făcute cu ajutorul cătorva bilete de bancă, că ei sînt adevărații moștenitori.

Nici Ciucă, nici Ghică, nici alții de prin Erzerum nu sînt rude cu regretatul Colescu Vartic, ci numai subnumatul, care peste câteva zile, după-ce-mi voi scotea actele necesare, voi pleca în Basarabia, unde cred că voi pune botnița tuturor flămînzilor vîntători de milioane.

Vă rog, pentru a înfrîna și pofta altora, cari poate se vor da drept rude ale defunctului, publicați-mi aceste câteva rînduri, pentru care vî mulțumesc anticipativ.

Primiți vî rog domnule redactor asigurarea stimei mele.

Stefan Constantinescu, decanul advocaților Bacău

Faptul, că și-a anunțat printr'un ziar dreptul la moștenirea lui Vartic, nu dă oare dlui decan al baroului din Bacău ilusia, că se află chiar în stăpînirea milioanei de ruble? Și această ilusie îl face să vorbească de sus cu flămînzii vîntători de milioane.

Dar dac' ar fi singur, dl decan ar fi pe deplin fericit, chiar fără o sentență favorabilă din partea justiției rusești; nenorocirea e însă că mai sînt și alții, visionarii muncii de același ideal, înfăbîntați de același dor de luptă, gata să dărîme cu actele lor ilusiile ieftine.

Un domn Chirilov, fiul regretatului nostru coleg Nicolae Chirilov (reșosat de la călărie Kirilov) scrie că este nepot de »frate natural« al lui Colescu-Vartic din Basarabia și afirmă, că în

Rusia frații naturali păstrează între ei aceeași raporturi juridice ca frații legitimi, așa că e sigur de moștenire.

Vă întreb, dacă nu putea să-și vadă dreptul la moștenire ipărit în ziar, ce ar fi făcut domnul Chirilov până la rezolvarea procesului? Ar fi trăit, de sigur, într-o enervare cumplită, în așteptarea sentenței salvatoare, muncit de îndoială, neîncercător în succesul final. Azi însă milioanele de ruble fi stau sub perină și d-sa poate dormi liniștit.

Dar dac' unii moștenitori, adresându-se presei și printr'însa opiniei publice, ca să-și asigure moștenirea, au crezut că trebuie să arete acestui for imparțial dovezi, s'au găsît și alții, cari s'au crezut de drept scutiți de această formalitate, căci cuvîntul lor, confirmat de semnătura lor, ajunge. Precum sînt nume, cari personifică o epocă din istoria omenirii, așa sînt nume, cari sintetizează spița lui Vartic și asternute pe hîrtie, te fac să vezi dintr'o trăsătură de condei tot arborele genealogic al familiei Colescu-Vartic.

Eată, de exemplu, ce scrie un domn Romanescu:

Die Redactor!

N'am voit în adins să dau publicității drepturile pe cari le am la moștenirea regretatului meu unchiu Vartic, pentru-ca să vîd până unde merg poftele nesăcioase ale unor moștenitori de contrabandă.

Dar fiindcă unii dintre acești cavaleri de industrie îndrăznesc chiar să amenințe cu publicarea de scrisori, prin cari voacă să confirme așa zisele lor drepturi la moștenire, m'am ho-

Iconarii dela Pribilești.

Șomcuta-mare, 30 August n.

A fost de ajuns ca fibireul cercului Șomcuta-mare, imposibilul Thoma László să trimită la slujbașii sei o »scriptă« ridicolă ca stil și ca înțeles și momentan 12 preoți români din Chior s'au așternut pe drum ca între falfături de steaguri ungurești să se prostearnă la picioarele grofului Teleki Géza și măturie să facă despre slugărnicia lor scărboasă și despre faptul neîfîșit de trist că desbrăcați sînt de ori-ce ambiție personală și de ori-ce sentiment și demnitate națională.

Cronologia acestui rușinos peregrinagiu este următoarea:

Groful Teleki Géza (fostul ministru) timp de 15 ani a fost deputatul cercului Șomcuta-mare.

În ultimele săptămîni s'a șvinit că groful Teleki, așteptînd denumirea de fișpan nu va mai primi mandatul de deputat.

Cum a prins de veste fibirelul Thoma din Șomcuta, că groful Teleki o să-i poată ajunge fișpan s'a pus pe muncă desperată. A pus în mișcare pe toți primarii și notarii, dându-le poruncă aspră, ca pe Joi, în 29 August, să mîne poporul, cu popa în frunte, în Șomcuta-mare, ca de aici să plece la groful Teleki în Pribilești. Eată cum definește în circularele trimise neîntrecutul Thoma scopul mergerii în Pribilești: »Să ne prezentăm, ca pe lângă exprimarea alipirii ce i-o păstrăm, să întrebăm chiar pe Măria Sa, că ce este de lipsă în fața alegerilor de deputați, ca pe lângă promovarea intereselor țării să fie promovate și interesele cercului Șomcuta-mare.

Eată scopul pentru care 12 preoți români din Chior s'au făcut unelte oarbe ale unui biet fîsologăbîrșu și în falfăit de steaguri ungurești, purtate de țărani români, au mers de și-au îngemănat ambiția și demnitatea de bărbai români înaintea grofului dela Pribilești.

Și acești 12 preoți români, când au călcat în picioare hotărîrile obștei românești, enunțate în conferințele naționale și consfîțite de abnormitatele situației în care ne aflăm; acești 12 preoți când s'au gudurat la treptele nobilului grof, ne-au înfășisat un tablou mult mai respingător decît al unor cortegi nămișii, ne-au prezentat hidosul tablou al noroitorilor demnității de preot al poporului, de cetățean și de om.

tărit se es din tăcerea pe care am păstrat-o până acum și se vî rog să binevoiați, publica în primul număr al stabilitului d-v. ziar, cum că sînt unu și singurul moștenitor al decedatului Vartic și cu trenul de mîne plec la Kișinău, spre a cere punerea mea în posesie.

Totodată șomez pe dl Ioan Ciucă, Vartic, se publice scrisoarea pe care zice că a primit-o dela Kișinău, pentru-ca să se vadă de toată lumea-farsa pe care voeste a o juca în această afacere.

Cu stimă Romanescu, București

Voii dovezi mai bune? Nu e nevoie, căci dl Romanescu poate să fi ajuns la Kișinău.

De sigur că vor fi fiind mulți farșori, cari caută să mistifice lumea; dar cea mai frumoasă farsă ar fi dac' s'ar demonstra, că milioanele de ruble cu Vartic cu tot, sînt o simplă păcăleală, scornită de vr'un Muscal cu chef.

Rubla e monedă sugubeață, care a jucat multe feste. Nu cumva moștenirea Vartic e începutul unei serii de milioane de ruble, menite să ne atragă pe toți în mrejele Muscalului?

Optimist.

P. S. În ultimul moment, după-ce un domn Ioan Popescu din Galați, se declară singurul și unicul moștenitor, apare un domn Ivan Averov din Iași, care declară nu numai că e moștenitorul lui Vartic din Kișinău, dar că a și încaștat moștenirea.

Nu vî spuneam că e farsă? (Romanescu)

Căci e un adevărat sacrilegiu comis pentru pângărirea demnității de preot să mergi mințat de fisolgăbireul, să mergi unealtă oarbă al unor interese de ale notarilor, ca să te faci stafaj și să te închini în fața unui grof, care n'are nici drojdie de interes pentru binele poporului, ce-ți dă în gură presura de toate zilele, ce te-a primit și te susține ca slujitor la altarul Domnului și nu ca slugă al fisolgăbireului și ca stafaj pentru groful locului.

Desgustul ne cuprinde inima, când vedem 12 preoți români prosternuți în fața unui grof ca să-l implore statul că ce e de făcut în fața alegerilor pentru binele poporului, adică să spună groful Teleki, străinul de neam și aspirații, străinul de interesele și nevoile tale, să spună acest grof că ce e de făcut la tine acasă, pentru propășirea poporului ție încredințat?!

Unde ești tu Tepeș Doamne!... În amarul sufletului nostru românesc ca un balsam răcoritor picură faptul, că afară de cei 12 preoți nu am văzut între iconarii dela Pribilești, nici un învătător român, nici un avocat, nici un alt inteligent român din Chior.

Dacă 12 preoți din Chior — 12 creaturi ale vlădicului Szabó dela Gherla pângărit-au demnitatea și solidaritatea românească — privim cu încredere la restul preoților, rămași pe acasă, la trezultul corp al vrednicilor învătători chioreni și la puternica falangă a celeilalte inteligente române din Chior.

Neghina crescută în ogoarele vlădicului Szabó, care prin organele sale și acum de curând a încheiat contracte de slujbă între preoți și poporul din Chior, care gicanează și degustă pe preoții harnici și devotați chemării lor — zic neghina aceasta nu va putea pusli agrii românismului, — ci mai curând ori mai târziu poporul trezit la demnitatea lui și a naționalismului său, va ști să convingă pe iconarii dela Pribilești și pe soții lor de principii, că o gura cu care mănâncă presura românească nu pot să sature mâna grofilor pe la alegeri.

Și în special nu le va veni pofta să facă temenele «deputaților» de calibrului grofului Teleki, care în restimp de 15 ani cât a deținut mandatul, în loc să reprezinte ceroul chioran, a stins viața economică și a făcut imposibilă dezvoltarea Chiorului. Pentru ilustrare amintesc numai două «fapte» comise de nobilul grof și anume: chestia liniei ferate Jibou—Baia-mare și a drumului dela Fersigul și Cluj.

Domnul conte ca unul dintre concesiionarii drumului Jibou—Baia-mare, în loc să satisfacă justelor trebuințe a Chiorului și în special a centrului său, Șomcuta-mare, prin legarea acestuia cu Jibou—Baia-mare — a preferat a face o coitură a liniei, ca să-și zidească gară la castelul său și astfel să închidă pentru zeci de ani, dacă nu pe vecie orice legătură de comunicație a Șomcutei, a inimii chiorului cu orașele Baia-mare—Jibou—Pesta și Cluj.

Ori-ce om cu minte sănătoasă înțelege și simte lovitură de moarte ce s'a dat prin aceasta dezvoltării economice a Chiorului — vede cum s'a luat din mâinile țeranilor ori-ce iavor de venit. Ori-cine vede și simte, numai cei 12 preoți nu văd, nu simt și nu se rușinează să facă iconarii solgăbireului și a grofului dela Pribilești.

Și apoi drumul Fersigului a aruncat în spatele Șomcutenilor o sarcină de 50%, aruncă după dare — pe zeci de ani, Șomcutenii plătesc drumul Fersigului și groful îl folosește. De ani de zile de când este acest drum — doar' nici un Șomcutean nu l'a văzut și nu l'a înțelegut.

Acest «merit» al grofului toți îl știm aprecia după-cum se «cuvine» — numai cei 12 preoți nu văd, nu aud și nu se rușinează să facă temenele grofului dela Pribilești.

Și bine să notăm: între cei 12 preoți sunt aspiranți de scaune protopopești, sunt preoți, care au fost delegați la conferințe naționale, sunt toți oameni cu esamene de maturitate, cu patru ani de teologie...

De altfel unul câte unul, eată la ce nume răspund:

Preotul *Bohâșel* din Lăpuș (fost delegat la conferințele naționale!) Preotul *Butean* din Hossulău cu sooru-seu preotul *Dosa* din Săcălășeni (aspiranți de brăuri roșii!) Preotul *Anca* din Coașiu (Român cinstit!) apoi preotul *Lemeni* din Remetea, preotul *V. Pop*, preotul *Dragos* din Finteuș, preotul *Hossu* din Curti-

niiș (fost profesor de preparandie la Gherla), preotul *Peter* din Hidaega, preoții *Murșan* și *Coza* din loc (Pribilești), preotul *Lyngel* din Cornia.

Aceștia sunt iconarii dela Pribilești — aceștia sunt preoții care și-au uitat de demnitatea lor de Români, de părinți ai poporului lor încredințat. Aceștia sunt preoții care s'au dejosit la rolul de corteși electorali, de iconari ai fisolgăbireului.

Rușine să le fie!

Vasilache.

Din Seini.

Pentru lămurirea publicului cetitor.

(La scrisoarea deschisă din «Tribuna» nr. 125—127 a. c.)

(Urmare și fine).

9. Da, da! noi preoții încasăm stole dela credincioși, că acelea ne sunt plată; dară ne și năsim a le osândi. Ca oare acelea exagerate sunt ori ba? este lucru relativ. Eu din parte-mi de 20 ani tot după unul și același calapod sunt plătit de poporeni mei.

10. Liturgiile fundanționale, ca și fundate prin lăsaminte pie, sunt a se servi, a se solvi și a se administra precum sunt întemiate. N'are nime dreptul de a le coregea acelea în folosul său, fie chiar și a comunei bisericăști. De cumva însă nu convine curătoriei administrarea lor, resigneze-le în centru pentru administrare capitulară, și acolo se vor îndestuli cu plusul ce rămâne dela prevederea lor. Cele reproduce sunt intervertiri și n'au nici o basă.

11. Nu numai că am administrat, dar le-am și creat fondurile din chestiune. Și dacă sunt bisericăști, caută ca să le fac socoteala ca și la averi bisericăști. Ceva ghidilitor pentru cei 17 subscribenți, că adică n'am lăsat ca sub-stratul acelora se piară în topitoarea «biserică», ci le țin în evidență, pentru-că sunt fonduri. Asta-i regulă.

12. Averi bisericăști eu nu folosesc, nici am tras pe sfior — cum se zice în acest punct, din scrisoarea deschisă — pe nici un curator neștit.

Dară comuna bisericăască folosește, și o dă în arandă de 22 ani 20 jgure pământ din porțiunea mea canonică, des-pre ce comisiunea mixtă comitatensă de congruă cu decisiul său din 4 Iulie 1899 nr. 20591 a decretat, că: aceea biserică nu o poate lua dela preot fără rebonificare, și pentru aceea a și urcat venitul preotului din Seini cu 200 coroane.

13. Am completat zidirea casei parochiale și am făcut unele superedificații la parochie parte din banii mei proprii, parte în sarcina mea de vre-o 1900 cor, neavând putere biserică și poporeni la aceasta, însă cu stirea curătorului de atunci. Pozițiile acestea sunt induse în rațiunile bisericăști ca și unele conturi neplătite încă, pentru evidență, ori casual, pentru restituire.

De cumva astă împrejurare s'a înțelea la punctul acesta prin cuvintele «scrisoarei» deschise, că: «In rațiunile bisericăști țin evidente datorii proprii, cu scop vădit, ca ocașional să tragă profit din acestea, blând caracterizat este — ridicol. Căci nu pot fi forțat la donare!»

14. Care preot nu încassează și spe-sează bani bisericăști? Apoi socoteile des-pre acestea, să nu le contopesc în socoteile bisericăști? Care curator în diecesă face socoteile prescrie? Doară nici unul. Totuși toți curătorii le subscriu acelea, însă când? și cum?

Socoteile bisericăcelor se compun și se desieru după formularul prescrie la finea fiecărui an prin preot. Vine apoi protopopul tractual pe terminul defipt și promulgat, predica credincioșilor în biserică pentru revizuirea și autenticarea lor. În ziua aceea socotelele bis. a anului expirat se cetesc publice înaintea poporului adunat, de față fiind și documentele referitoare. După cetirea și cercarea lor se pune de regulă între-barea prin protopop, că oare: n'are cineva știre ori cunoștință ca să fi intrat ori spesat mai mult sau mai puțin din banii bisericăști? Și după-ce acelea s'au ratificat în acest mod, numai atunci se subscriu prin curătorul raționant și nu mai iute, și prin cei preșenți, ca martori, în două exemplare.

Aceasta este formula bisericăască a autentificării și subscrierii rațiunilor bisericăști, din cari un exemplar se ia prin protopop și se subșterne pentru arhiva episcopiei.

Așa s'a făcut și cu rațiunile din Seini totdeauna. În anul preșent nu protopopul, ci comisia episcopăască a făcut lucrul acesta, supravisitând socotelele toate, începând dela anul 1879, de când adică am intrat în parochie. Și aflându-le în ordine, pe lângă controlarea chiar a dlui reprezentant al acusei, fost contabil al 2 institute de bani.

Și rezultatul anului 1900 de cor. 2736.69 bani intrați față de erogatul cor. 2600.31 bani — în cor. 136.31 bani, ca banigata pro 1900, l'a recunoscut și sub-scriis curătorul raționant Vasile Achim, în 6 Martie a. c. în fața comisiunii episcopăști, înaintea mea, înaintea dlui re-

presentant al acusei și înaintea celor 52 poporeni din Seini.

Scontrarea casei nu s'a făcut probabil din diferență față de dl reprezentant al acusei, fiindu-i curătorul raționant frate dulce.

Așadar ce rost are enunțiatul acusei la acest punct («Tribuna» nr. 126 din a. c.): «Cu diferență în numără rămâne dator (preotul Berinde) curătorului, ca în urmă să le deneghe plățirea și să si-lească pe curător la plățirea acelor?»

Drept este, că dl reprezentant al acusei, secundat de vre-o câțiva veri, cumnați etc. de ai lui, în protocolul luat cu aceea ocașione a escopionat pro prima-dată în anul acesta dintre spese: văruiul caselor parochiale și școlare, spălul albiturilor bisericăști etc., dar' plinu-se aceste în trecut din banii bisericăști, ca și proprietatea acestora, asemenea mersului în tot comitatul Sătmăru-lui pentru toate cele 4 confesiuni, va fi de cinosură decisiul episcopiei în privința aceasta.

Tot așa s'a pornit o reacție și pentru esarândarea și apoi cumpărarea moșiei de 600 jgure și subimpărțită poporenilor mei.

Cine cunoaște referințele de proprietate de aci, imi va da tot dreptul, că: pe lângă lășarea publică am făcut și o vijeală privată cu proprietarul, ca pentru o parte nevândută prin licitație, însă cedată în folosința noastră, să-l lă-săm intravilanul cu casa.

După multe umblete acea parte o am transcris pe mine, căci era lucru co-sistitor de a transcrie sub pertractări lăsa-mentare și procesuale pe 60 jguri, o ave-rucă de vre-o 12 jgure.

După plinirea condițiilor țirgului, însuși proprietarul m'a provocat, ca să finalisăm, afacerea pendentă de 10 ani, concedând el acea parte a estravilanului, pentru care încă nu i-s'a solvit nimic, să-i cedăm în schimb o drept de transcriere esoperând dela «Albina» intravilanul, ce-l folosește el dela început.

Și ce se vede, soții mei îndemnați de dl reprezentant al acusei, necum se voasea de a finaliza țirgul făcut, m'au improcusat la tribunal, pentru estravilanul și pentru intravilanul cu arandă lui de 10 ani. Le-a cerat, informat și condus lor și advocat în Sătmăr pentru acest scop, atunci când estravilanul de 12 jgure, tot de 10 ani îl folosim noi în schimb pentru casa, precum arată și reprezentarea mea din 26 Maiu 1892, aflătoare în archiva «Albinei» din Sibiu.

Substratul acestui proces este: «Im-procusarea dlui Berinde, pentru mai multe miil' etc., cu cari s'a alarmat publicul.

În 12 Septemvrie va fi ascultarea martorilor la tribunal. Acela va decide. Speșele co-sistitoare, hotărât, că nu dl reprezentant al acusei le va suporta.

Procesele intentate, încă n'au discua-lificat pe mine. Vom aștepta decisiul, și apoi se va finaliza țirgul, după judecată, dacă nu le-a trebuit în pace și liniște.

Vorbind de procese, mai am ca să diluoz de acel enunțiat rabulistic aflător la finea scrisorii deschise din nrul 125 a. c. al «Tribunei»: «afară de dl Berinde nu se află preot român, care să fi im-procusat pe poporeni mei, pentru com-petențele unui an, înainte ca să se fi implinit de jumătate aceiași an, în Iunie, pentru competențele lunii Decem-vrie viitor!»

Lucrul stă așa.

În părțile noastre preoții se plătesc prin poporeni, cu zile de lucru în natură, primăvara și vara, ear' toamna li-se dă lecticalul din roada pământului.

În Seini din timpurile bătrâne, zilele de lucru se răscumpărau cu câte 1 cor. 5 bani, în bani, și preotul apoi nă-meste lucrători din piață, cum poate; dară foarte rar li capătă cu 1 coroană 5 bani. Lecticalul se primește de regulă cu începutul iernii.

Acei poporeni întârziatori, cari nioi până la finea lui Iulie nu și răfuses competența de zi de lucru, ca restanțieri se forțează la plățire dimpreună cu restanțierii de lectical, cari au rămas datori din toamna trecută, fiind și vremea imblătitului.

Da, asta o fac, căci, terminul lax de 6 luni a trecut, și eu nu sânt «nădră-vanul» care s'au pot săpa cuocuzul în Decemvrie, ori s'au mi string fânul la St. Nicooară, ori ca s'au mi pot anticipa traul cu 1/2, an înainte. Dl reprezentant al acusei, la finea lună își primește plata sa de circa 250 coroane dela in-stitut și poștă înainte. Frumos lucru este dar' dela el? ca pe preotul meu cu câte 1 coroană s'au l' relega la vremea trecută la finea anului. «Quod uni aequum alteri iustum» au ținut bătrânii.

În secolul trecut, Seinel a avut 5 preoți și toți cinci cu mine dimpreună am fost arătați episcopilor lor, prin po-poreni proprii, dară totuși este o apa-riție într'adevăr stranie, ca un preot care lucră pe toate terenale ce-i s'au des-chise pentru binele și înaintarea paro-chienilor seii peste tot, în loc de mulțu-mită se fie huiduit fără temei, și încă la indemnul unui bărbat inteligent, că-ruia numai bine i'a făcut.

Alexiu Berinde, paroch.

Revista esternă.

Călătoria Tarului.

Tareviciul rusesc a sosit deja în Fredensborg, unde va veni în curând și contele Lambsdorf, ca să însoțească pe Tar la Danzig.

După întâlnirea cu împăratul german, va pleca la Kiel și de acolo pe yachtul «Standard» prin canalul Marea-de-nord și de ost înspre Franca.

În privința întâlnirii flotelor ruse și franceze pe mare, se anunță că admiralul Ménard va trimite înainte vapoarele «Dupuy de Lôme» și «Durandal». Îndată-ce acestea vor observa flota rusă, se vor întoarce cu cea mai mare iuteală spre a înștiința pe admiral despre apropierea ei. Imediat după aceasta esca-dra se va înșira având în frunte va-sele admiral «Massena», «Charles», «Mar-tel», «Bruin» și «Bouvines» și se va duce în întimplarea părechii imperiale, pe care «Massena» o va saluta cu 21 lo-vituri de tunuri. În cazul când părechea imperială se va duce pe vasul «Massena», va fi întimplată la scară de către admiralul Ménard, înconjurat de statul seu major, ear' în virful catartului va fi arborat drapelul imperial.

După visita din Franca, Tarul va merge din nou la curtea daneză.

China și Germania.

Alaltăieri a fost primit prințul Ciun în audiență la împăratul Germaniei. Când a tras la scările palatului, nu i-s'a făcut onoruri, nici oficerii nu l-au salutat. Ciun parea foarte îngrijat. Însoțit de ambasadorul chinez, a intrat în sală. Împăratul l-a primit șezând pe tron salutându-l numai cu o simplă mișcare de mână. Făcând mereu temenele, s'a apropiat de tron, în fața căruia a cetit în limba chineză epistola scrisă pe mătăsă galbină a împăratului chinez. În această epistolă împăratul chinez dă es-presiune sentimentelor de părere de rău și de rușinare, care îl stăpănesc încă și acum în urma celor întâmplare. Totodată îi mulțumește împăratului, pentru-că a trimis din depărtare trupe germane, cari au făcut posibil înăbușirea răscolului Boxerilor. Își exprimă totodată speranța, că vechile relațiuni amicale între Ger-mania și China se vor reînol.

Împăratul german a accentuat în răspunsul său, că guvernul chinez se nu crează a pute obține ispășire prin aceea, că a trimis pe prințul, ca să se roage de iertare. Atitudinea lui viitoare va avè să dovedească, dacă e vorba de-o pocăință neprefăcută.

După răspunsul lui Wilhelm, mi-siunea prințului Ciun a fost terminată. Când a eșit din palat, garda a prezentat arma și muzica în fruntea unui esca-dron de husari de gardă l-au petrecut la palatul, ce-i era dat pentru quartir.

După terminarea părții oficioase s'a dus la mausoleu, depunând pe sarco-fagul împăratului Frideric și al soției lui cununi.

Pe ieri a fost invitat la dejun, fiind prezentat de mai nainte împără-tesei.

Conflictul franco-turc.

Sultanul a cerut Lunia trecută in-tervenția amicală a Rusiei pentru apla-narea conflictului. O promisiune for-mală din partea Rusiei nu s'a dat încă, pentru-că aceasta vrea să știe mai ân-tăiu, cum ar fi primită intervenția ei la Paris. Ambasadorul Sinovieff a confe-rat în privința aceasta timp mai îndelungat cu ministrul de esterne Teflic-paș.

Buri și Englezii.

Natalul și colonia Capului sânt în completă rebeliune. Proclamarea stării de asediu în capitala Capului și în toate porturile e iminentă. Zilnic se împreună sute de Buri din coloniile engleze cu conașionali lor intrați în ele.

Știri mărute.

Ziarul «Daily Graphic» află, că starea de asediu a fost proclamată la Teheran după-ce un individ s'a încercat să înjunghie pe șahul Per-siei. Individul a fost arestat.

Notabilii mohamedani din districtele Doi-san, Gergeli și Chilchici (Macedonia) au cerut telegrafic concesione dela Poartă, ca să se poată forma în corpi înarmate pentru de-a urmări bandele de tâlhari bulgari.

Un ucas regese dispune instituirea unui consiliu de curte și de rășboiu în Belgrad. El va fi compus din ministrul de rășboiu și încă nouă membri numiți de regele dintre coloneli și generali. Directiva pentru activitatea lui «i-o primește dela regele.

Cronica zilei.

Sibiu, 6 Sept. n. 1901.

Regele și Regina României la Viena. Maiestățile Lor Regele și Regina României au sosit în 2 Septem-vrie n. la Viena. La gară au fost pri-mite de personalul legățiunii române și de aci s'au dus la hotel Krantz.

În timpul zilei Suveranii români s'au dus în suferana bisericiei Capucini-lor, ca să depună câte o coroană pe mormântul Împărătesei Elisabetei.

La ușa subteranei se aflau două coroane enorme, una de garoafe albe, narcise și crisanteme cu panglică de co-lorile României; cesalaltă coroană era de lăncărică (Edelweiss) și de lauri cu pan-glicie lungi de coloarea lila. Aceste două coroane erau tot ale Suveranilor Ro-mâniei.

Regina Elisabeta a rugat pe gar-dian s'o conducă la mormântul Îm-părătesei Elisabeta, spunând aceste cu-vinte:

«Am cules eu însumi dimpreună cu Regele lăncărică la Sinaia, în ulti-mele zile, pentru a onora pe neuitata mea amică».

Regina Elisabeta și Regele Carol au ingenunchiat pe perina de catifea de lângă mormânt și s'au rugat îndelung. Regina plângea.

Apoi au depus coroanele și bu-chetele.

Pe panglicile uneia dintre coroane scrierea era iscalită de propria mână a Reginei. Pe panglica celeilalte coroane e scrisă o poezie făcută într'adins de Regina pe când culegea florile la Sinaia.

Poesia zice între altele:

«Îți aduc aceste flori culesse de mine de pe pisouri înalte, semne de curățenie. Îți aduc flori, simbolul afec-țiunii».

Poesia e lungă de 37 de versuri și e delicată, mișcătoare și plină de senti-mente alese.

După asta, Regele și Regina au vizitat alte morminte, depunând flori pe ele.

Au stat o oră în subterană.

S'au întors înău pentru câteva minute la mormântul Împărătesei.

La 7 ore a avut loc la hotel un prânz de 14 tăcămuri: la care au fost in-vitați membrii legățiunii române.

Regina Elisabeta a plecat la 8 ore 35 minute cu trenul de curte către Sig-maringen.

Regele Carol a plecat la 9 ore și 10 minute către Ragaz.

Protopopul Turdei. Ieri a fost hirotesit întru protopresbiter alesul pro-topop al tractului gr.-or. Turda, preotul Iovian Murșan, peș până acum paroch în Tresnea (tractul Ungurașului).

Un dar frumos. M. S. Regina Româ-niei binevoita a trimite dlui Vincențiu Babeș la Budapesta, cu ocașia nunții sale de argint, portretul Seu reprezentându-o la mașina de scris. Portretul M. S. ale următoarea dedicație: «Munca noastră, partidul nostru. Carmen Sylva».

Moștenitorul Sârbiei. De când au ajuns Sârbii la convingerea, că re-gina Draga nu o s'au dea moștenitor, mereu îi preocupă chestia, că la adecă cine va fi moștenitorul tronului. Un co-respondent al foii «Berliner Local-Anzeiger» a aflat despre planurile re-gelui Alexandru în această privință. Regele adică are de gând să numească de moștenitor pe fratele cel mai tânăr al reginei, pe sublocotenentul Nicodem Lunyevica. Plănuirea aceasta ci-o e primită în întreagă țeara cu displace-re. — Eată încă un rezultat al protecției de fuste!

«Mina de Barnhelm». Spre sco-puri de binefacere s'a reprezentat aseară în teatrul orășenesc de aici piesa lui Lessing, «Mina de Barnhelm» prin stu-denții sași. Reprezentația a decurs cu multă vioiciune, diletanții au fost foarte siguri și în text și în înfățișare. E și firească de altminterlea siguranță, cel puțin în privința textului, la o piesă ca Mina de Barnhelm, analizată și paraanalizată la liceele germane. Prin o prezentare foarte puțin diletantă a escelat cărci-marul și Francisca, cameriera Minei. Momente fericite au avut și Iust, ursu-zul cu inima de aur, precum și ceialalți, cari toți prin o armonioasă concurență au făcut publicului asistent, care um-pluse toate locurile din teatru, o seară foarte plăcută. Un merit remarcabil la frumoasa reușită are de sigur și regi-strul, dl prof. Wellmann. Măne, Săm-bătă, se va reprezenta piesa a doua-ora.

Tragedia dela Mayerling pe scenă. Teatrul Gavriela din New-York se pre-gătește pentru o senzație teatrală. Un actor Leo Dieckrichstein a scris o piesă, cu titlul «The last appeal» (Provocarea din urmă). Acțiunea întreagă este tra-gedia dela Mayerling și lungedarele istorii legate de ea. Se afirmă, că în această piesă au rol personajii înalte încă în viață.

Limba română la gimnaziile de stat. De câțiva ani încoace s'a observat cu părere de rău, că mulți studenți români dela gimnaziul de stat n'au fost înscriși la studiul limbii și literaturii române. Sîntem convinși, că aceasta s'a întâmplat fără consimțământul, ba chiar fără știrea părinților, cari vor fi presupus, că copiii lor, Români fiind, li-se va propune limba și literatura română, fără ca s'o ceară această anume. De oare ce însă la gimnaziile de stat de prin ținuturile românești — în care conform legilor ar trebui să se propună românește — lucrurile merg cam pe de a întoarce și limba română se propune numai acelor elevi, ai căror părinți o cer aceasta, facem atenție pe părinții elevilor români, ca să ceară cu insistență ori în scris, ori verbal, dela directorul gimn. sau dela profesorul de limba română, ca copilul lor să asculte acest studiu. Dacă e trist, că avem așa de puține gimnaziile românești, apoi e rușinos a nu dispune ca copiii să asculte barem cursul de limbă și literatura română.

La fondul de 20 bani întemeiat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu, pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au contribuit următorii: Eustatîu Cibu, paroh, Ana, preoteasă și fiica Silvia (Daia-română); Ioan Socu, paroh, Maria, preoteasă și fiul Traian, stud. filos. (Bogata-olteană); Andrei Savu, paroh, Ana, preoteasă și fiii Victoria, Octavia și Andrei (Feldioara, lângă Făgăraș); Alexandru Stoica, paroh, Raveca, preoteasă și fiul Andrei, Nistor, tată și Maria, mamă (Sălișteoara), dela fiecare câte 20 bani; Iosif Herciog, paroh (Hergen) 1 cor.; Vasile Maxim, paroh (Gârbova-de-sus) 60 bani; Georgiu Pop, paroh (Mărgineni) 1 cor.; Vasile Oana, paroh (Planul-de-sus) 32 bani; Iosif Martin, paroh (Telechi-Rezia) 1 cor.; Teodor Purdean, paroh, Maria, preoteasă și fiicele Ana și Veronica (Gârbova), dela toți 2 cor.; Nicolae Plotogea, paroh (Broșteni) 1 cor.; d-șoara Ana Banea (Sibiu) 20 bani.

Pușcă nouă în armata română. Se afirmă, că guvernul român tratează cu o fabrică din America pentru 100 mii de puști sistem nou.

Menageria Koczka. De vre-o săptămână continuă mereu a atrage publicul sibian menageria Koczka, fiind în felul său un spectacol din cele mai interesante. Zi de zi se fac mari producțiuni de desrăd modernă, precum și imitații de vânătoare africană de lei și leopardi, după propriile experiențe.

Cursul de desen și pictură la d-șoara Vlad a început în 1 Septembrie st. n. D-șoarele cari doresc a lua lecții, pot lua informațiuni în fiecare zi la orele 11—12, strada Honterus nr. 6, I. etagiu.

Vindecarea beției cu ajutorul hipnotismului. Renumitul fiziolog din Svițera, profesorul Forel, înainte cu câțiva ani a susținut principiul, că beția se poate vindeca pe cale hipnotică. De atunci în multe locuri s'a aplicat acest remediu cu strălucite succese. Dr. Gansse, conducătorul institutului patologic din Drezda, în timpul din urmă a ținut o interesantă conferință arătând rezultatele obținute pe terenul acesta: Cei mai mulți bețivi sînt foarte sensibili față de puterea hipnotică, curînd se adănesc în somnul magnetic, influențat puternic de sugestione. Porunciile primite în decursul somnului hipnotic le țin mai tare ca ori-ce comandă în stare normală.

Declarațiile unui oficer rus. Un oficer rus, care a fost în Galați Duminecă trecută, a avut o convorbire cu un ziarist de acolo.

Oficerul, care se află în garnisoană la Reni, nu s'a sfîit a declara, că s'a sfîrșit cu soarta Țării-Românești.

România — a spus Muscalu — va fi împărțită între Rusia și Bulgaria. Cea dintîi va lua Moldova; celei de a doua i-se va da Muntenia și Dobrogea. — Măi, da lute o isprăviți, dom'le ofițir! Dint'r-o răsuflare!

Am reproduș de simplă curiozitate declarațiile oficerului superior rus, care uită, că pentru această împărțală, mai lipsește și consimțământul Românilor.

La toată întîmplarea expunerile acestea arată spiritul de dușmănie, care domnește între militarul moscovită și adresa României.

Advocații austriaci în talar. Din privilegiul intrării în vigoare a legii civile austriece, ministrul de justiție austriac a fost ordonat, că la petracții procurorii și juzii să îmbrace talar. Advocații făceau mulțimi de plînsuri contra acestei ordinațiuni, susținînd că în îmbrăcămintea lor civilă, la petracții sînt tratați de public de factori mai puțin importanți. Basați în urmă și pe niște conflicte ce s'au ivit într'un rînd între advocații austriaci și jurați, camera advocațială a cerut admiterea talarului la petracții și pentru advocați. Ministrul a satisfăcut în fine zilele trecute cererii și de aci încolo advocații austriaci se vor prezenta la petracții în talar negru.

† Basiliu Poruțiu, paroh și vice-protopop greco-catolic emerit, după o viață petrecută în nobilă, esemplantă și neobosită activitate, a decedat, împărțit cu sfintele sacramente, la locuința sa, Almașul-mare (comitatul Cluj), în 21 August (3 Septembrie) a. c., la orele 4 dimineața, în etate de 83 ani. Rămășițele pămîntesti ale scumpului defunct s'au așezat spre repaus etern la biserica română din loc, Joi, în 23 August (5 Septembrie n.), orele 10 a. m. Parastasul se va celebra Duminecă, 26 August (8 Septembrie), orele 10 a. m. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată!

Aniversare socialistă. În ziua de 31 August s'au împlinit 37 de ani dela moartea Evreului Ferdinand Lassalle, care rînit în duel de către tînărul boier român N. G. Racoviță, în amintita zi și-a încheiat în Elveția pelerinajul său pămîntesc plin de aventuri. Lassalle, născut în Breslau la 1825, și-a început cariera cu un furt, s'evîrșit împreună cu alți doi tovarăși evrei, Mendelssohn și Oppenheim, cari au fost și condamnați. Lassalle a stat în prevenție ca autor moral și fu achitat la 1848 numai grație oratoriei sale, prin care s'a știut apăs. Este vorba de celebrul furt de casetă dela baroneasa Mayendorf. Trezînd peste peripeziile acestui proces, Lassalle s'a pus în fruntea muncitorilor din cercul Düsseldorf agităndu-i împotriva autorităților, pentru care a fost dat din nou în judecată. De aici toată viața și-a petrecut-o în călătorii de propagandă socialistă, până ce și-a găsit moartea într'un duel, ce l-a avut din cauza unei femei cu numitul boier român. Socialiștii s'arbează aniversarea morții lui Lassalle ca a celui mai mare agitator și propagandist al social-democrației internaționale. Socialiștii din Brașov n'au voit să rămână mai pe jos decît tovarășii lor, și au s'arbat și ei ziua de 31 August printr-o excursiune. La această excursiune s'au pronunțat mai multe toaste și s'au cântat cântece de ale muncitorilor.

Bustul lui Ioan Brătianu. Duminecă a avut loc la Gova inaugurarea bustului lui Ioan Brătianu. Serviciul divin oficiat a fost de P. S. episcop de Rîmnic. În aplauzele mulțimii s'a desvîlțat apoi bustul. S'au ținut mai multe cuvîntări.

Oficieri la universitate. La universitatea din Budapesta până acum se puteau înscrie ofițerii liberi. Ministrul instrucțiunii publice a dat acum ordin, în urma cărui ofițerii numai în cazul acela pot cere la universitate, dacă spre scopul acesta au concesiile dela ministrul comun de război.

Urmele lui André. O interesantă știre circula prin ziare. E vorba de o poveste ce trece din gură în gură între Indianii din statul Illinois. După zisa povestii, într-o zi au căzut din cer două cadavre de oameni albi. Cadavrele erau într-o coră legate cu multe sfoare. Coborîrea cadavrelor s'a întîmplat primăvara trecută, nouă sute mii engleze dela Moosé. — Se deduce, că coră cu cadavrele nu pot fi altceva decît balonul lui André cu cadavrele aceluia și a soțului său.

Prefect destituit. Ministrul de interne Giolitti a destituit pe prefectul din orașul Pisa, de oare-ce într-o reuniune publică anarhistă de acolo au strigat nepedepsiți: „Trăiască amintirea lui Bresci!“

Conferința funcționarilor de bănci. Avem informația pozitivă, că în curînd se va țină la Cluj o conferință a funcționarilor dela băncile române. Felicităm cu căldură ideea salutară, la care, precum aflăm, până acum deja aderă peste 35 de bănci. Sperăm, că toate băncile noastre vor găsi aprecia însemnată acestei conferințe și nici una nu se va distinge cu absența.

Oameni suspecți în jurul Țării-Românești. Țarul cu Țarina s'au dus la Fredensborg să viziteze pe regele danez. Abia sosiți acolo, ne vine știrea, că în grădina castelului din Fredensborg au fost arestați doi indivizi suspecți. Unul vorbea numai nemțește, celălalt numai italianește.

Știri mîrînte. Teatrul de vară Risan din Moscova a fost distrus de un incendiu.

— În ministrul de război rus, se fac acum încercări cu o nouă pușcă, care intră în toate privințele pușca Mauser și unifică toate calitățile bune a puștii Manlicher.

— Antal Gyula, cassarul orașului Csik-Szereda, a defraudat o sumă considerabilă din cassa orașului și a luat-o la sănătoasă. Înainte numai tot așa că-i bine!

— Corabia belgiană *Noraimore*, care ducea petrol dela Batum la Bombay, pe Marea Neagră între Rizeh și Trebisonda s'a răsturnat. Tot personalul, afară de un matroz, s'au prăpădit în valuri.

— Di M. Bal, fost vicepresident al camerei sub regimul conservator, a înecat din viață la Garademer (Franța).

— Autoritățile belgiene au vestit poliția din București, că cine primejdiște spărgătorii, autori unui enorm furt dela bijuterii Grattendick din Bruxella, s'ar fi refugiat în România. S'au început urmări.

— Un servitor dimis al deputatului Beksis Gusztav volînd să atenteze contra lui la gara Pomáz, a fost prins și arestat. Beksis de frică s'a îmbolnăvit. Viteaz mare, n'ai ce zice!

— O telegramă din Kalispel (America) anunță o teribilă nenorocire de tren, ce s'a întîmplat la o stațiune în depărtare de 40 miluri la gara Nyakel. 28 vagoane ale trenului de poară s'au ciocnit cu trenul de persoane. 36 de oameni au fost omorîți. Foarte mulți răniți.

— Freund Mor, un mare bancher din Viena, s'a împușcat din cauza incurărilor materiale.

Din public. *)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea tinerii adunării departamentului Mercurea al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, la 11 August a. c. n. în Mercurea, din partea unui grup de elevi ai seminarului „Andreian“, sub conducerea absoventului de pedagogie Ioan Tănase, s'a dat în favoarea școlii gr.-or. de aici un concert, la care au binevoit a contribui următorii P. T. d.-nii:

Ioan Măcelariu, din Săngătin, M. Hannerth, familia Csiky, din Mercurea și familia Bittea din Cut, cu câte 5 cor.; Szűcs E., forestier, din Mercurea, cu 4.60 cor.; H. Mangessina, ppretor, Ilie Floaș, comerciant, Ioan Droș, protopop, familia Kabdebó, Dr. C. Albu, avocat, toți din Mercurea, Adam Micu, notar, Poiana, Ilie Topăcean, notar, Apoldul-de-jos, Demetriu Munthiu, notar, Reciu, Ioan Cosma, notar, Luduș, L. Prașca, Sibiu, P. Predovici, presb., Vingard, toți cu câte 4 cor.; Dr. V. Capesius, medic în Mercurea și domnișoara Elis. Greavu din Roșia-de-Secas, câte 3 cor. 60 bani; Iuliu Roșca, inv. Alba-Iulia, P. Cordea, presb., Rach Suciu, familia Solomon, toți din Spring, I. Miclea, Boz, N. Crețariu, E. și A. Maier, toți din Vingard, familia Löw, doamna Nemetz, George Muntean, Ioan Nicoră, Ioan Helju, V. Langhammer, inginer, Matilde Muntean, N. Höchsmann, cond. de cărt. fund., Iosif Finger, notar, A. Fleischer, comerciant, D. Stroia, cassar de bancă, R. Martzy, Băró A. Bánffy, G. Stănescu, Maria Șofană, Fr. Bratean, toți din Mercurea, N. Deac, presb., Roșia, N. Lupescu, prof. Craiova, Ioan Mărginea, invetător, Ghirbom, C. Orășian, Apoldul-de-jos, Alexe Sărbu, Apoldul-de-sus, Cornel Muntean, Reciu, I. Tronca, inv. Luduș, Alex. Măcelariu, Săngătin, toți câte 3 coroane; Ilie Dobrolă, presb., Aron Sărb, presb.-inv., Mina Ciugudean, N. Dobrolă, presb., N. Sărb, inv., N. Branga, compt., I. Vlad, jun., toți din Poiana, Ioan Dăian, cleric abt., Săngătin, N. Radeș Sărd, D. Vulc, Săliște, B. Szatmáry, Révay, subjuget, Komjószegei, cancelist, Dr. Löw, adv., Hedvig Gross, G. Drugociu, Johann Schopp, pretor, M. Minth, toți din Mercurea, I. Muș, jurist, Luduș, Dumitru Ivan, inv., Apoldul-de-sus, Ioan Moga, presb., Rod, Ioan Opresan, presb. resignat, Cuntă, N. Frățilă, R. Popp, stud. Luduș, D. Iuga, notar, I. Ghenie, presb., Rod, I. Orăștean, dir. și inv., toți din Apoldul-de-jos, Oct. Popp, Pressaca, K. Balló și N. Elekes, Cuntă, toți câte 2 coroane; Ioan Vlad sen, Poiana 1 cor. 70 bani; M. Schöpp, W. Keinzel, S. Vándory, Paraschiua Ciugrugă, toți din Mercurea, N. Bulea, N. Stancioiu, Ghirbom, V. Osavadă, I. Făraș, N. Popa, Apoldul-de-jos și Ilie Tănase, invetător în Luduș, câte 1 coroană 60 bani; N. Pop, student Alba-Iulia, Ioan Popa, N. Pătruț, I. Goșu, cadet, D. Herța din Săliște, toți câte 1 coroană. Suma totală a intratelor a fost 258.70, coroane, din care trăgîndu-se sepelele cu adunarea departamentului „Asociațiunii“, cu aranjarea concertului, întreținerea concertistilor și sepelele de drum cu cor. 187.78, rezultă un venit curat de cor. 70.92, care s'a destinat pentru procurarea de diferite mobile și aparate în școala de aici.

Primească deci toți P. T. contribuitori sincerile mulțumite.

Totodată se aduce mulțumită și dlui Ioan Tănase și consoților sei pentru osteneala dată întru aranjarea concertului.

Mercurea, la 14 August 1901 n.

Pentru cassar:

Ioan Blaga.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

Bibliografie.

Stilistica practică sau regulile și exemple pentru tot felul de epistole, petițiuni, acte și documente de I. F. Negrușiu. Ed. III. Sibiu. Tip. W. Krafft. Preț 80 bani.

Ceea ce ridică îndeosebi valoarea manualului sînt împărțirea metodică, priceperea de dascăl încurînt în munca pe terenul acesta dovedită cu acest privilegiu și exemple luate tot din scrierile noastre de seamă. Cartea are aprobarea ministerială și e introdusă la toate gimnaziile noastre, o nouă dovadă, că apărarea ei a satisfăcut dela început o necesitate adîncă simțită.

Scrisori către plugari, de Constantin Sandu, diplomat al școlii de agricultură dela Herăstrău.

Este o broșură a bibliotecii populare a administrației domeniului coroanei. Administrațiunea domeniului coroanei a edat până acum 19 broșuri pentru țărani, de cuprins mai cu seamă economic. „Scrisori către plugari“ este broșura sau cărtică a XIX-a și e împodobită cu portretele MM. LL. Regele și Regina și cu mai multe ilustrații în text.

Cărtică cuprinde mai multe capitole economice, instructive, d. e. Pluguri. — Arături. — Grape. — Sămănașul. — Despre fenețe etc., scrise toate în limbaj ușor, popular.

Prăsirea pomilor, prepararea și păstrarea poamelor, de Nicolae Albani, invetător dirig. domeniul în Sămbăta-inferioară, com. Făgăraș.

Îmbucurătoare propagandă, ce se face de un șir de ani pentru lășirea pomăritului atât de rentabil la noi, e de a se mulțumi în prima linie acelei pleiade de invetători harnici — nu prea mulți până acum — care prin vorbă și faptă s'au făcut apostolii lui. În fruntea acestora trebuie pus dl. Nicolae Albani, care în decurs de 16 ani, pe lângă multe conferințe pomologice ținute prin comitele comitatului Făgăraș, a distribuit parte din propria-i grădina școlară, parte mijlocind dela pepinierele statului la 20.000 pomi. În cărtică de față, înzestrată cu multe și frumoase ilustrațiuni, și-a depus rodul experiențelor sale făcute într'un șir lung de ani pe terenul pomăritului. Într'un limbaj popular descoperă într'un mod firesc tainele pomăritului, începînd cu căștigarea seminței, cultura pămîntului, altoitul și terminînd cu cultura altorilor și arătarea mijloacelor, cari se ne ajute a valorisa cât mai bine poamele.

Cartea, și ea exterior foarte plăcută se poate procura cu prețul de 30 cr. (60 bani + 6 bani porto) dela autor sau dela „Tipografia“, societate pe acții în Sibiu.

Poesii de Maria Cuntă. Orăștie, 1901.

Vorbe înțelepte. Maxime și reflecțiuni din literatura universală, culese de Aurel C. Popovici, București. Editura institutului de arte grafice și editură „Minerva“. 1900.

Este o bogată colecție de maxime, adunate cu multă sîrguință și pricepere de vrednicul nostru compatriot Aurel C. Popovici. Cartea are format 8-av mic, portativ și 316 pag. cuprinzînd la 1800 de maxime și sentențe, tot atâtea perle prețioase ale cugetării celor mai renumiți scriitori și bărbați de valoare ai tuturor popoarelor. Prețul este 1 leu 50 bani.

Tragedia Calvarului, de abb. Henry Bolo, tradusă în românește de membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain“ a teologilor din Blaj. Edit. societății tiparului „Tipografia“, societ. pe acțiuni în Sibiu. Prețul: 2 coroane, pentru România; 3 lei.

În această scriere se tratează, într-o concepțiune originală și într'un stil superb, *dîvina tragedie* a Măntuitorului. E o lectură, ce înalță fiecare suflet creștinesc, obicinuit a simți și gândi.

Traducerea e vrednică de original; pare-că nici nu e traducere. Un limbaj verde românesc, în felul scrierilor sfînte, este caracteristică escelentei traduceri, care face onoare tinerilor teologi dela Blaj. Unitatea stilului e așa de evidentă, încât ni-se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înăfășurarea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului „Tipografiei“ noastre. Ear' broșurarea în stil antic, franțuzesc și dă o formă originală și atrăgătoare. Învîlișul e de hîrtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu înfășurare așa de elegantă, demnă atrăgătoare.

„Istoria literaturii române în secol. al XVIII. (1688—1821)“, de N. Iorga, prof. la univers. din București. Vol. I. (550 pag.) Epoca lui Dimitrie Cantemir. — Epoca lui Chesarie de Rîmnic. București, 1901. Prețul întregii lucrări (3 volume) 20 lei.

Vol. II. Epoca lui Petru Maior, are următorul cuprins:

Curentele și influențele. — Istoriografia cronicarilor în principate. — Școala de renovație a istoricilor din Ardeal. — Studiile asupra limbii: filologii din principate și din Ardeal. — Legăturile nouă culturale între Ardeal și principate. — Istoricul de tranziție în acestea. — Literatura religioasă. — Influența apuseană în literatura beletristică și știință. Noue genuri literare. — Triumful spiritului nou: Asachi și Lazăr.

Excursuri. Cronicile moldovene înainte de 1688. — O istorie românească a Craiei Ungurești. — Cronicile muntene înainte de 1688. — Alcătuirii de condici.

Prețul unui volum 5 lei.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, de Dr. C. Diaconovich, primsecretarul „Asociațiunii“.

Din această folositoare publicațiune a apărut fasc. XXIII., care cuprinde cuvintele Manlius—Mira, laolaltă aproape 1300 articole, între cari un bogat material istoric și biografic de interes deosebit pentru Români; amintim titluri: Manolescu, Manu, Maniu, Marcovici, Marghiloman, Marian, Marienescu, Marin, Mărzescu, Massim, Mateiu Corvinul, Mavrogheni, Mateescu, Maxim, Meissner, Melchisedec, Meștanu, Micle, Mihăilescu, Mihail, Mihăilescu, Mihăi, Mihnea, Millo, Mincu, Minovici, etc., apoi din istoria universală: Maria Teresia, Martinovici, Martinuzzi, Medo-Perg, Menemur, Migrațiunea popoarelor, etc. Dintre celelalte scrieri mai mari și importante, remarcăm: o valoroasă serie de articole de medicină, igienă și balneologie, lucrute de Dr. I. Felix (Masagiu, Maternitatea, Medicina, Miasma, etc.), E. Felix (Melancolia), Imerwol (Meninge, Măduva) și Dr. Vuia (Marianbad, Melencoe, Meran, etc.); numeroase articole din botanică de Panțu, Radian și Procopovici, din mineralogie de Mrazek (Marmora) și Murgoci (Metamorfosa rocilor), din zoologie de Dr. N. Leon (Metamorfosa, Mitism, etc.), Moisi și Popescu-Voitești, din chimie de Minovici (Mercuriu, etc.), din filosofie de Dragomirescu (Materialism, Metafizica, Mill, etc.), Pletos și Nigrid, din mitologie de At. M. Marienescu (Mars, Mercur, Minerva, etc.), din istoria bisericească de Dr. Bunea, Dr. Radu (Marianopolis) și C. Auner (Milcovia, Metoc, Melchisedec, etc.), diferite notițe din literatură și artă de D. Evlocean, M. Străjan și N. Petrascu, din muzică de T. Cerne (Melodia, Mendelssohn Menestrel, Meyerbeer, etc.), și în fine articolele: Meglena de G. Weigand, Maramureș de T. Bud, Mars (planeta) de Otescu, Marina de Bălescu, etc. Articolele istorice îngrate mai sus în cea mai mare parte sînt lucrute de D. Onciul, I. S. Floru și Th. A. Aguletti.

Această spicuire dintre titluri unui singur fascicul încă arată bogăția materialului cuprins în această publicațiune, precum și forțele mari și distinsse ce s'au angajat la realizarea ei. Fiind tipărită până acum trei din patru părți ale dicționarului, putem spera că în scurt timp va fi pe deplin terminat și va face publicului cititor român bune servicii pentru popularizarea științelor și lășirea cunoștințelor folositoare.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (depoziț general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întregă. Prețul de prenumărare pentru un tom broșurat cor. 20 —, legat cor. 23.20 (în România: lei 25. —, resp. 28.50).

Manual de stilistică pentru cl. IV. gimn., prepar. școlae super. de fete ș. a., precum și pentru privați, de I. F. Negrușiu. Ed. III. Sibiu. Tip. W. Krafft. Prețul 2 cor. 60 bani, și

Din „Biblioteca Săteanului“, redigată de dl. Teodor Bogdan, a apărut Nr. 1. Conține: *Balade alese*. Dl. Bogdan outried în decurs de câțiva ani — după-cum spune însuși — „Cămpia Ardealului“, și adunînd balade, doine, hore etc. populare, se simte îndemnat a scoate un șir de broșuri lunare sub titlul: „Biblioteca Săteanului“. Prețul unei broșuri este 20 bani. Se află de vânzare în Bistrița la autor.

Sosiți în Sibiu.

La 5 Septembrie n. 1901.

Hotel „Imperatul Romanilor“. Dr. Andre, profesor din Marburg; Hiemesch, primar, Fromm, Teutsch, comercianți, din Brașov; Lindinger, director, Lehner, Karjer, Pelikan, comercianți, din Viena; Dr. Kabdebó, notar public din Mureș-Osorheiu; Hatzenestis, căpitan din Atena; Budaker, preot din Bistrița; Dr. Kappel, medic din Mediaș; Kühn cu fiica, privatier din Făgăraș; Kohn, soție de comer. din Craiova; Ludvig, Adelsberger, accesiți din Alba-Iulia; Donath, neguțtor de lemne din Tropan; Albrich cu familia, Antofelay, comercianți din București; Reich, comerciant din Arad; Salgo, Fischer, Richter, Braun, comercianți din Budapesta.

Hotel „Neuriner“. Böszörményi, proprietar din Peglin; Melik, proprietăreasă din Gherghe; Hirsche, pretor, Dr. Mezey, medic, din Lugoj; Ipsen, comptabil din Mediaș; Mazulescu cu familia, oficial din Craiova; Philip, comerciant din Viena; Schiessler din Lugoj; Șerbanescu din Rîmnic, Bozoczy din Zelau, privatieri.

Hotel „Mihail“. Bădulescu cu sora, proprietar, Stoenscu cu fiica, profesor, din Craiova; Fellmayer cu fiica, soție de oficial din Criștor; Papp cu copiii, agent din Szabadka; Bărsănescu, medic din Pitești; Alexi cu fiica din Cluj, Orășanu din Călimănești, privatieri.

Hotel „Mihail“. Sava, proprietăreasă din M. Bogat; Mărdan, director școlar din Gurăluț; Bartalis, profesor din Oasson-Imper; Dull, pedel, Giorba, comerciant, Albert, neguțtor de lemne, din Cluj; Popovici, preot din Orășanu; Giocanu, preot din Bășilari; Dragomirescu, oficial din București; Medrea, preot; Iancu, oficial.

Pentru redacția și editura responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

„UNIREA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMIE, SOCIETATE PE ACȚII ÎN VAD.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economiei „Unirea“, societate pe acții în Vad, se invită la

adunarea generală extraordinară,

care se va ține în Vad, la 25 Septembrie st. n. a. e., la 3 ore p. m., în localul institutului, pe lângă următorul

PROGRAM:

Împărțirea profitului curat realizat pe anul de gestiune 1900.

Cei-ce nu pot lua parte în persoană la adunare, pot plenipotenția un membru al institutului, în sensul §-lui 45 din statute.

Vad, în 5 Septembrie n. 1901.

Direcțiunea.

293 1-1

Institut de credit și de păstrare, societate pe acții, Cluj.

Capitalul acțiilor 2 milioane coroane.

Institutul primește depuneri cu libele, conturi-curente, și le plătește fără preînștiințare.

Escomptează acceptate, asemnate, rente, ceduri, efecte zălogite ș. a. m. d. Cumpără și vinde hârtii de valoare și bani străini, dă anticipații pe hârtii de valoare, conto-curent și pe termen precizat înainte. Schimbă fără spese cupoane și primește reușirea de losuri. Dă asemnate, ceduri, epistole de credit pentru toate locurile esterne. Ține la dispoziție sub propria cheie a clienților, casse panterate, sigure contra focului și spargerii (Safe deposits). Bani și argintării sau alte scule prețioase, așezate în lazi mai mari și provăzute cu sigilul clienților, se păstrează în odăi întocmite direct pentru scopul acesta. 293 1-1

Locul principal de vânzare al loteriei de clasă reg. ung.: piața Matelu nrul 32.

Orele de oficiu: înainte de prânz 1/9-12, după prânz 1/3-6 ore.

Din editura „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 culese tip. broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipirus Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prefăt. unui exemplar 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culeșor-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Taină legată. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Vicu. Un exemplar 16 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndărășitul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstălmăc de mamă. Legendă populară din gura Născădului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojona Născădului, tradusă din limba boacă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, fragmente de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turenilui de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldărușca cu trei picioare. Poveste francească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gevrey. Un exemplar 16 bani.
19. Compoșta. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndărășită. Novela de Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Văntură-Toară. Din novelele californice ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peșteră tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

„Foia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foia Poporului“

ese în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată abona această foale

„Foia Poporului“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Sz. 2910/1901

285 2-2

Hirdetmény

Szászcsör község örökön eladja az ő tulajdonát képező, és a szászsebes-sugági törv. hat. közút 21-23. kilom. szakasza mellett fekvő „Nedei“ nevű 63¹/₁₀ kat. holdnyi erdő-részt 1901. évi szeptember hó 29-én d. e. 10 órákor a helyszínen tartandó nyilvános árverezés útján.

Kiküldési ár: 12.000 Korona.

Bánatpénz: 1200 Korona.

Vásárolni szándékozók már ez alkalommal figyelemztetnek, hogy ezen erdő talaja az 1879. évi XXXI. trv. cz. 4 §-ában meghatározott jeleggel bír, minek következtében az erdőt továbbra is feltétlenül fenntartani s a törvénynek ily erdőkre vonatkozó rendelkezései értelmében kezelni kötelesek.

A többi feltételek az alúírottal és szászcsör község előjárásánál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szászsebes, 1901. augusztus 31-én.

A járási főszolgabíró:

Dörr Albert.

Nr. 677/901.

287 2-2

Publicațiune.

Din partea subsemnatului oficiu comunale se aduce la cunoștință, că *pășunatul de iarnă* al comunei *Daia-săsească*, 750 jugere, se dă în *arândă* prin licitațiune publică în 15 Septembrie c. n., în cancelaria comună pentru timpul din 1 Noemvrie 1901 până 1 Martie 1902.

Daia-săsească, 2 Sept n. 1901.

Hopprich,

primar.

Lurz,

notar.

Publicațiune.

Subsemnatul are lipsă de un practicanț notarial în cancelaria sa; deci tinerii cari voesc a ocupa un astfel de post, se adreseze la subscrisul până în 15/IX. a. e. în Apoldul-mic.

Ca remunerațiune plată fixă 24 cor. lunar, cost și cuartir.

Topércean,

284 2-3

notar.

!!Aproape pe nimic!!

378 obiecte importante numai cu 3 coroane 60 bani.

Un orologiu elegant, garanță 3 ani, cu lanț frumos, o cravată de metasă veritabilă pentru domni, ultima noutate, 1 ac frumos de cravată cu simili-brilant, 1 recvisit pompos de scris compus din 3 bucăți, 1 garnitură constatătoare din mangete, guler și nasturii necesari, toți de aur double și cu incuetoare patent, o broșă de Paris, un minunat inel de domni sau doamne, imitațiune de aur cu peatră scumpă, 1 păreche cercei eleganți cu simili-brilant, o bucată de săpun parfumat, 1 șireag de mărgelă orientale, 1 notes, 1 cigareta cu chichlimbar, un briceag, 1 portmoneu de piele, un aparat de aprins, 20 obiecte de corespondență și încă peste 300. bucăți diferite, necesare în casă — gratuit.

Toate la un loc cu orologiu, care singur e aproape atâta vrednic, costă numai 3 cor. 60 bani. Se trimit cu ram-bursă prin Krakauer Waren-Export-Haus

F. Windisch,

Krakau Nr. 245. 286 1-3

NB. Pentru ce nu convine se retrimit banii.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“ soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, cuprinzând

unele date dela întemeierea ei până la 31 Decemvrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prefăt. I cor. 20 bani, cu porto postal I cor. 40 bani.

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

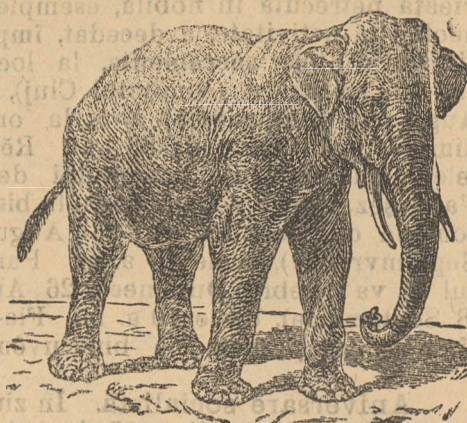
domnului

Roberto Fava.

Prefăt. numai 40 bani.

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

Pe piața Hermann

numai pe scurt timp:

Curiositățile lui Koczka, împreunate cu o mare esopisție de tot felul de fiară și cu cele mai bune reprezentațiuni ale timpului modern.

În fiecare zi la 4 ore d. a. și la 8 ore seara

mari reprezentațiuni de dresură

în circule de fer, împreunate cu

nutrirea principală a tuturor fiarălor.

Sâmbătă, în 7 Septembrie la 8 ore seara

Prima pășire a vestitului și neînfricatului dresator Mr. C. W. Kra-tochwill, ca vânător de lei.

Reprezentăție magistrală originală. Imitarea unei vânătoare africane de lei și leopardzi, după experiențe proprii câștigate din privilegiul călătoriei sale în suita baronului Francisc Rotschild în anul 1893 prin munții Algeriei.

Ne mai pomenit! — Vânătoare de lei sâmbății în Sibiu!!

Sâmbătă în 7 Septembrie pe piața Hermann.

Vânătoarea se va îndeplini astfel, că două grupe de câte 4 lei, cari n'au fost nici-când așa aproape unii de alții, vor fi lăsați laolaltă în circule de fer.

Prețul locurilor pentru esopisția zoologică:

Locul I. I cor., al II-lea 60 bani, al III-lea 40 bani, militarii dela sergent-major în jos, gendarmeria, gardiții de finanțe și copiii dela 10 ani în jos pe toate locurile jumătate.

Cai pentru măcelărit și fân se cumpără.

Înainteș menageriei se poate vedea marele musen anatomic și panopticul în decursul zilei.

Prețul de intrare: Secția I. 30 bani, a II-a și a III-a 40 bani.

Cu deosebită stimă

Anton Koczka și fiii.

264 4-

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeara a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Eorla și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Teara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Mureșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt facute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, isvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate mirloa poastre au aprociat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descripție a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce intrădever se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primăria amabilă pe care o merită.“

Comandă se pot face la

Librăria W. Krafft.

MARGARETA MOLDOVAN.

Din tainele vieții.

29 de novete și schițe.

Prefăt. 2 cor., plus 10 bani porto.

Se poate procura dela Librăria W. Krafft.

Din editura „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	—80
Aluășiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare“	1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	—24
Trifoilul	—30
Costan T., Aur, novela	—40
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	—32
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.00
Indreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	—20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	—40
Reprive din Paradoxe sociologice	—40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	—10
Russu-Șirianu I., Moara din vale, 8 novele	1.40
Simtion T., Păcate Domnești, novela orig.	—60
Simu R., Monografia comunei Orlat	—50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peșteră tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.